

Nr 2.

Ankom till Riksdagens kansli den 10 maj 1911, kl. 1 e. m.

Sammansatta stats- och bankoutskottets nr 1 utlåtande nr 2, i anledning af dels Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om ökning af fonden för befrämjande af handtverk och därmed jämförlig mindre industri dels ock Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande af anslag för täckande af förvaltningskostnader för nämnda lånefond år 1912.

I statsverkspropositionen till innevarande års riksdag har Kungl. Maj:t i punkt 31 under rubriken »Utgifter för kapitalökning» föreslagit Riksdagen dels att till ökning af fondens för befrämjande af handtverk och därmed jämförlig mindre industri kapital för år 1912 anvisa ett anslag af 75,000 kronor, att utgå af lånemedel,

dels ock besluta, att af inflytande räntor å de från fonden utlämnade lån skall från och med samma år det belopp, som må återstå, sedan kostnaderna för fondens förvaltning blifvit från räntorna bestridda, tillföras statsverket.

Vid ärendets föredragning anförde departementschefen följande:

»På därom af Eders Kungl. Maj:t gjord framställning har Riksdagen enligt skrifvelse den 3 juni 1910

dels beslutit,

att en särskild fond å 200,000 kronor skulle inrättas för befrämjande af handtverk och därmed jämförlig mindre industri, från hvilken fond, efter pröfning af Kungl. Maj:t, i mån af tillgång lån finge tilldelas Sveriges handtverksorganisation, som förklarar sig villig att i egenskap af låneförmedlare utlämna låneunderstöd till handtverkare och mindre industriidkare för anskaffande af arbetsmaskiner, motorer och andra dyrbarare arbetsredskap,

att inflytande räntor å de från fonden utlämnade lån finge ingå till fonden för att tillsammans med fondens öfriga tillgångar användas för det med fonden afsedda ändamål,

att riksgäldskontoret skulle bemyndigas att för ändamålet under år 1911 i mån af behof tillhandahålla statskontoret ett belopp af högst 50,000 kronor, samt

att för lån, som af Kungl. Maj:t sålunda beviljades, skulle gälla vissa allmänna villkor och bestämmelser, om hvilkas innehåll det torde tillåtas mig att hänvisa till Riksdagens berörda skrifvelse,

dels medgifvit, att Kungl. Maj:t ägde meddela de ytterligare föreskrifter, som i afseende å ifrågavarande lånerörelse kunde finnas erforderliga;

dels ock för år 1911 å riksstatens sjunde hufvudtitel beviljat ett extra anslag å 2,000 kronor, att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för att tilldelas låneförmedlaren såsom bidrag till betäckande af de för honom genom lånerörelsen uppkommande förvaltningskostnader och andra direkta utgifter.

Den 16 december 1910 har Eders Kungl. Maj:t utfärdat nådig kungörelse angående allmänna villkor och bestämmelser för lån från fonden för befrämjande af handverk och därmed jämförlig mindre industri.

I underdånig skrifvelse den 23 december 1910 har styrelsen för Sveriges handverksorganisation framhållit, att man på grund af det lifliga intresse, som tillkomsten af ifrågavarande lånefond uppväckt inom handverkskretsar, helt visst torde böra räkna med en likartad stegring i ansökta lånebelopp under andra året, som ägt rum i Danmark eller med 50 %.

I anledning af hvad sålunda anförts, vågade styrelsen i underdånighet hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t vidtaga åtgärder, på det att Riksdagen måtte bemyndiga riksgäldskontoret att för ofvannämnda ändamål under år 1912 i mån af behof tillhandahålla ett belopp af högst 75,000 kronor.

Enligt de af Eders Kungl. Maj:t genom beslut den 30 december 1910 godkända grunder för förändrad uppställning af riksstaten skall nödig kapitalökning för fonden anvisas såsom anslag på riksstaten.

Vidare skall behållningen af fondens afkastning tillföras statsverket och till sitt beräknade belopp uppföras såsom tillgång i riksstaten.

Härmed sammanhänger ock, att de medel, som erfordras för täckande af fondens löpande utgifter, eller med andra ord för ersättningen till låneförmedlaren i enlighet med hvad jag tidigare i dag i mitt yttrande

till statsrådsprotokollet angående inkomstberäkningarna närmare förmält, icke skola utgå af anslag, anvisade på riksstaten, utan af fondens afkastning. Med afseende härå har jag för afsikt att längre fram hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte i särskild proposition föreslå Riksdagen att såsom bidrag till täckande af de för låneförmedlaren genom lånerörelsen uppkommande förvaltningskostnader och andra direkta utgifter för år 1912 bevilja ett anslag å 2,000 kronor, att utgå direkt af fondens afkastning.»

Tillika förklarade departementschefen, att han icke hade något att erinra mot hvad styrelsen för Sveriges handtverksorganisation föreslagit i fråga om storleken af det belopp, som år 1912 skulle tillföras fonden och som torde bära utgå af lånemedel.

Vidare har Kungl. Maj:t, under återopande af statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 13 januari 1911, i en till Riksdagen aflåten proposition, nr 8, föreslagit Riksdagen att, såsom bidrag till täckande af de för Sveriges handtverksorganisation i egenskap af förmedlare af utlåningen från lånefonden för befrämjande af handtverk och därmed jämförlig mindre industri uppkommande förvaltningskostnader äfvensom af andra utaf låneförmedlingsverksamheten härflytande direkta utgifter för handtverksorganisationen, för år 1912 bevilja ett anslag å 2,000 kronor, att utgå direkt af fondens afkastning.

Departementschefen har vid ärendets föredragning återopat här ofvan intagna uttalande till statsrådsprotokollet.

Förevarande framställningar hafva öfverlämnats till förberedande behandling af sammansatt stats- och bankoutskott; och får utskottet, som ej haft något att mot desamma erinra, hemställa,

att Riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställningar, dels till ökning af fondens för befrämjande af handtverk och därmed jämförlig mindre industri kapital för år 1912 anvisa ett anslag af 75,000 kronor, att utgå af lånemedel, dels besluta, att af inflytande räntor å de från fonden utlämnade lån skall från och med samma år det belopp, som må återstå, sedan kostnaderna för fondens förvaltning blifvit från räntorna bestridda, tillföras statsverket, dels ock, såsom bidrag till täckande af de för Sveriges handtverksorganisation i egenskap af förmedlare af

utlåningen från lånefonden för befrämjande af handtverk och därmed jämförlig mindre industri uppkommande förvaltningskostnader äfvensom af andra utaf låneförmedlingsverksamheten härflytande direkta utgifter för handtverksorganisationen, för år 1912 bevilja ett anslag å 2,000 kronor, att utgå direkt af fondens afkastning.

Stockholm den 10 maj 1911.

På det sammansatta utskottets vägnar:

F. CL:SON WACHTMEISTER.
